

ישיבה רפ"ח - 30.10.63
תשובה להצעות לסדר-היום
ט"ו: 549, 546, 532, 526, 523, 522
ל. אשכול

למה
3
א.ב.
היינו

ראש הממשלה ל. אשכול: אדוני היושב-ראש, כנסת נכבדה!

אתייחס קודם לדברים שהמזיעים

אסרו כאן בכמה הערות, ואחר-כך אסכם את עמדתי - או את

עמדתנו - ואלך על-פי סדר המזיעים והנואמים.

אני רוצה לציין את הסגנון השקט

והידידותי, ולעצם העניין, של חבר הכנסת שמסוב, בניגוד לדברים

הסטועים בישיבה הקודמת. ויש לי פה להעיר רק דבר אחד.

בדברי פתיחתי אסרתי: אלימות

בוררת אלימות - ושניהם פסולים. בתשובתי הגיבותי על הגבתו או

התייחסותו של חבר הכנסת חזן לעניין - וזה כבר תבע הגבה. כי.

חשבתי שהוא כבר יעשה זאת, והיה יותר נוח ויותר מתאבם שהוא

יגיד משהו על העניין. ובמקום להעריך הערכה שלילית את ההופעה

ההיא - הוא גם התפאר יתר על המידה בה. לכן זה לא היה רק לשם

איזון, כי אם לשם עצם העניין. את עמדתי קבעתי בדברי הראשונים.

חבר הכנסת כץ רוצה שתימצא דרך.

בעצם אמר פעם "למצוא דרך", ואחר-כך: "דרך לנסיגה". אני רוצה

לומר לו, ובעיקר לאלה השומעים גם מחוץ לבית הזה, שייאמר הדבר

הזה ויוכרוז: אין מקום בעולם בו חיים יהודים, בקהלות גדולות

של סיליונים ובקהילות קטנות, שיש שמירת שבת יותר טובה ויותר

יפה. וייאמר הדבר הזה גם בעיני רבנים ואדמו"רים גדולים, ויזכרו

הם זאת וינסו לצאן-סרעיתם בארץ וקודם-כל בחוץ-לארץ. יש לעתים

כינינו בירורים וויכוחים על מה זה יום קדוש ומה זה יום סנוחה.

על זה יש פירושים.

חבר הכנסת כץ בא בטענות מאד

קולניות פה, ופסלתי ואני פוסל גם עכשיו מה שרצו או מה שחשבו

א.ב.

ישיבה רפ"ח - 30.10.63
משובה להצעות לסדר-היום
לס"א 522, 523, 526, 532, 546, 549
ל. אשכנז

עולי ירושלים במסאיות באותה שבת. אבל בשל זאת, ישיים נא לב:
כנראה שהוא חושב אותם לצדיקים גמורים. אתם הוא מדקדק כחוס
השערה. הם רק באו לירושלים; באמת לא עשו כלום. המשטרה לא
נתנה להם. אולי גם כך לא היו עושים כלום, חוץ מ"טארש"
ברחובות. אתם אתם מדקדק אפוא כחוס השערה, ועכרת - אתה ועוד
חברי כנסת - על כל מה שמתהווה ב-14-12 שבועות. פה דיברו
רבים, ואינני רוצה לבזכז על כך את הזמן. נכון שהופעה כזאת
של אחד או של אחרים דומים בענין זה בכנסת נותנת איזו חתיכת
הסכמה. ובדברי בפעם הראשונה אמרתי: קבוצה קטנה של תושבי ירושלים
וכלכם יוצאים חוצץ ונותנים תמיכה. רוצים או לא רוצים - אבל
כך זה מתקבל.

אני רוצה להגיד שיש לי דין-
של המשטרה שקראתי, וחשבון/כמעט רגע-רגע, גם של השבת האחרונה ושל כל השבועות.
ומי שיאמר שהמשטרה היתה הראשונה לגרות או להתגרות - מסעה את
הרבים. אינני יודע אם הוא בעצמו סועה, אבל את הרבים הוא רוצה
להסעות. והרבים כנראה לא כל-כך מתפתים לענין הזה.

בשבת שלפני האחרונה היו במקום
שבעה שוטרים. מפני שחשבו גם כן אולי אין צורך. ואז החל הדבר -
עוד ביום ששי, בערב זה מתחיל, בערב שבת, כששוטרים בכלל עוד לא
היו: סבירת רחובות, זריקת אבנים. וביום השבת מתחילה הצגה
שלמה, מהבוקר עד הערב, עם רגיסת אנשים ופציעת אנשים.

צר לי שחבר הכנסת לורנץ בחר
לו היום תיאור קצת לא קדוש על הענין שהתחיל: "בארצנו הקדושה"
שהיה כן-וכך - הם עונים בפצצות, והציג את הענין של מה
שקורה עכשיו בצורה רחוקה מאד מקדושה.

א.ב.

ישיבה רפ"ח - 30.10.63
תשובה להצעות לסדר-היום
ל. אשכול 549,546,532,526,523

צריך לדעת ולזכור - ואני סמח

שאמר זאת פה גם חבר הכנסת רוזן - כשיוצאים בכוח נגד מסטרת
ישראל, זה נגד הממשלה, זה נגד המדינה. צריך להיות מוכן לכך.
וצריכים להיות מוכנים לכך שהמסטרת תגן על עצמה, תגן על העניין.
והטענות של דקדוקי עניות, גם של חבר הכנסת בנין - אני מוכרח
להגיד לכם שלא עשו עלי את הרושם הדרוש. אתרשם רק אם שנינו
נישעשע בענין זה שם כשוסרים, 12, 14 שבועות, כשיוצאים עם נשק
בידים ועם בקבוקים ועם צנצנות "תנוכה" ועם צינורות ברזל -
ואז נראה את צבורת-הרוח שתגידו: חכה-חכה, ניקח את הקודכס
ונראה אם סותר להטיל בחזרה. כי השוסרים שלנו הרי באים
בסקלות קטנים. ואתה אוסר: יש שלוש אזהרות. על מה יש שלוש
אזהרות? כשחלילה וחס-וחלילה צריך להשתמש בנשק חם.

אינני מקבל את כל הסקובלות

הללו - שנניח שבאיזה מקום הם סקובלות (צריך עוד לבדוק).
שדוברים פה אצלנו על צדקותם של שוסרי אוטות העולם. יכולתם
באמת לחשוב ששם מתהלכים שוסרים באמת צדיקים, ועטרות של
קדושה בראשיהם.

אחרי כן - ר.ר.

שמענו גם תיאורים אחרים וקרבות אחרים ואינני מתקנא בהם. הלוואי
ולא נזדקק לכך. אבל אנו בכל זאת נמצאים פה באיזה מצב סיוחד במינו,
ועוד אדבר על עצם העניין.

חבר-הכנסת לורנץ פונה אלי ומדבר על
פיקוח נפש. גם בפיתקה הוא אמר לי זאת. הוא רוצה שראש הממשלה
יתחשב בפיקוח נפש, כי זה יכול להביא - חס וחלילה - לפיקוח נפש.
חבר-הכנסת לורנץ, פיקוח נפש דוחה שבת, אם זה כך. אולי הדבר הזה
יכול להחטיא ולגמור את העניין, אם נכון שיש פיקוח נפש. והאנשים
האלה אשר עומדים על הגשרים והבלקונים הם במצב קצת יוד נוח כלפי
המטרה, אם הם משליכים אבינים ובקבוקים מסרומי הבתים ומסרומי
הבלקונים אולי הם באמת מסכנים נפשות?

שלמה לורנץ:
אב

שר המטרה נ.ש. שיטריט:
אבל את זה לא אמרת.

ראש הממשלה ל. אשכול:
גם אני לא אכנס בוויכוח רב ובהערות לורני

חבר-הכנסת סנה ומעיקרא דדינא פירכא,
זה לא כל כך שייך לעניין של היום, לא זה עומד עכשיו על הפרק. אבל
היות ומסופר כאן שנאחת הישיבות בברור או בוויכוח הוא קיבל אפילו
יישר-כוח מלורנץ, יש לי הצעה: אני מוכן את חברי הכנסת סנה ולורנץ
לסגור בחדר אחד כדי שיבואו לידי הסכם על סידור תענינים הדתיים. נחכה
עד אז.

שמחתי לשמוע את דברי חבר-הכנסת רוזן.
אני רק רוצה להביד לו ולחברים האחרים - ועל זה עור אדבר בחלק השני
של דברי. חבר-הכנסת רוזן אמר גם בערך אותו דבר. מי שהולך להתנבא
לשוטרים ובביצוע חוקים כל זמן שהם קיימים - אל יבוא אז להתאונן.
ויש לי לב יהודי חם לכל אדם שנוצר בצלם אלוהים, אבל ליהודים בוודאי
גם כן. אומר לכם את האמת: אינני מתרגש לאחר שבת כזאת כשקורה

שאנשים מופים וגם נפצעים. אני גם חושב שלו הייתי חולך לבקר, הייתי מבקר לכל הפחות גם אצל הפצועים, אצל השוטרים.

אינני מסכים להערה הזאת, חבר הכנסת

בגין - ואני מתפלא עליך - או לטענה הזאת: מדוע הביאו אנשים מספסר-הגבול. אני חדל להבין. זו רק שאלה של מספרים, זה לא יותר משאלת מספרים. אתה צריך לעשות חשבון כמה שוטרים רגילים יש בירושלים וכיצד הם יכולים לעמוד במצב זה או אחר, אבל הם צריכים גם תוספת ותגבורת. אינני מבין, רבותי, מתי מישהו קבע איזה היתר ואיזה איסור.

על כולנו לדעת - ואמר מישהו פה את

הדברים האלה, אני שותף לו, הוא שותף לי - הענין עדין, רגיש, אבל מסעירים אותו. יש לספל בענין בטוב טעם ובשים שכל, ואני שמח שכל הבידורים אשר התנהלו עד עכשיו בכנסת עברו במגבון פחות או יותר שקט, ולא כפי שחבר הכנסת בן-סאיר באחת הישיבות הקודמות איים בסוות, להחרג ולעלות על בריקדות, וכל אותה ההתרגשות והנסערות הזאת שבאמת לא עוזרת לענין. וביחוד מנציג ספלגה שהיא בממשלה. ואני יכול להבין את הלחצים, אני יכול להבין את השרשרת הזאת המתחילה מנטורי-קרוצ. זה בוודאי מעיק מאד על אגודת-ישראל; אגודת-ישראל עמדתה מעיקה על פועלי אגודת-ישראל, ושלושתם יהד - וזה קורה גם בחיים החילוניים כך - לוחצים על המזרחי. משום לא צריך להיות בכל זאת איזה גבול? ולזה אני טוען בשם הטוב טעם ושים שכל, ולעתים תוספת מסקל ותוספת מסא כמסקל נוצה מכריעה את הכף לצד זה או אחר, לטוב או לרע. מכאן, סן הבית הזה, בוודאי לא צריכות לצאת הכרזות כאלה, עמדות כאלה והסברות כאלה.

רבותי חברי הכנסת, בכמה דברים אחזור

על דברים שכבר אמרתי - הממשלה חייבת לשמור על חופש המצפון שנאמר בקווי היסוד, באותם קווי יסוד של הממשלה שבגם אגודת-ישראל היתה פעם

במשך שנים אחדות חברה בה. ואני מצטט את הפסוק הקשור לענין זה:
 "ליכוד העם וחייה מדינה מתוקנים סחייבים טיפוח טובלנות הדדית
 וחופש המצפון". הממשלה חייבת למנוע כל נסיון מצד פרט, פרטים
 או קבוצות לקחת בידיהם את ביצוע החוק ומניעת ביצועו. אלה רוצים
 למנוע את ביצועו ובעלי המשאיות אמרו כי אם הממשלה לא עושה דבר
 הם יקחו את החוק בידיהם. זה לא יתכן. אני אומר זאת גם לחבר
 הכנסת רוזן: אין שום מקום לדאגה על דבר חולשה והתרשלות.

מתי זה יגמר בכל זאת?

סרדכי בנטוב:
 ספ"ם

ראש הממשלה ל. אשכול: 5 רגעים אחרי הגמר, אתה תדע.

הממשלה חייבת לתושבי הארץ ולתושבי
 רחוב שכטי-ישראל, ויש לתבוע מהם לזכור כי הממשלה בין היתר תקיים
 חובתה - ולאזרחיה שמירה על הסדר וחופש התנועה ברשות הרבים. הרחוב
 הזה הוא רשות הרבים, רבותי, וטוב שיישמעו הדברים לפרטיהם. מעטים
 אולי יודעים זאת, גם אלה שביקרו חולים או לא ביקרו אותם. זה
 קטע של רחוב - חוץ מהקשר שיש לו עם מעבר מנדלבאום - אשר תושבי
 צד אחד שלו בכלל אין להם שום טענות ושום תביעות. בדרך כלל, אולי
 כולם היו שמחים. יש הרבה אנשים הרוצים לגור בשכונות כאלה שאין
 תנועה בהם, יש בהם שקט גמור והכל בא בשלום על משכבו ועל עמדו.
 צד אחד ברחוב זה איננו תובע שום דבר. להיפך, אולי גם בלבו מתמרמר
 על כל ההצגות האלה שעורכים לו כל שבת. הצד האחד של הרחוב גובל
 או סוגר כנראה את השכונה הזאת ששם חיים אלה שדיבר עליהם חבר הכנסת
 בגין, אם כי הוא התחיל ב"פי שברך" וגמר ב"קדיש", התחיל לתאר לנו
 מה זה נטורי-קרתא. לפני עמדו אנשים רבים אשר מתנגדים ורוצים להפך
 תקנות וחוקים של הממשלה והם נכנסים למאבק ולתגרות עם המשרה.

הרחוב השני - וסודתי זאת על הספה -

יש בו 240 מ' בנינים. גדים בבתים הללו כ-250 נפש. מאחורי בנינים אלה יש באמת רחבה גדולה, שכונה של עשרות אלפים נפש, עשרת אלפים, עשרים אלף ואולי שלושים אלף נפש עם יחסים שונים לענין, עם יחסים שונים אולי גם לשבת, לקדושתה ולמנוחתה, עם יחסים שונים להתנגדות למסורה, לתקנות, לחוקים, אולי גם ישנם אלפי אנשים אשר סוענים גם כן "חופש המצפון", אני כביתי עושה מה שאני רוצה בשבת, או בישיבה בבית-הכנסת, אולי גם בסימטה שבין הבתים, אם שם גרים רק אלה. אני בטוח שישנם אלפי אנשים האוברים שאם בדרך ואלך הקושרת אותנו גם מעבר לארץ הזאת, מעבר לגבולות, ואשר הצד השני של הרחוב הוא שקט לגמרי - ואינני רוצה לפתוח בזאת פה למישהו...

מה בענין הפלישה לתוך משרד החינוך

והסביעה שבנרפה ברכוש המדינה שם?

אמה שואל על יחסי - מיכף אסביר.

יצחק ה. קלינבהוופר:
 המסלגה הליברלית

ראש הממשלה ל. אשכול:

לפני כן: רר
רכ/טא

כסובן, כל זה מצטרף לשרשרת. אני יכול לבוא בטענה רק למסטרה ולשוטרים, אבל לא אבוא אחר כך בטענה כאשר המסטרה תחפש דרכים כדי למצוא את האנשים. ואני מייעץ לכם ומבקש: אל תרפו את ידי המסטרה, ותחזקו את ידי הפורעים. אני יודע שאינכם רוצים זאת, אבל אני יודע שהצבורים הללו מן השפה ולחוץ, עושים פעולתם הבלתי-טובה והבלתי נכונה.

אין הממשלה ששה ואינה צריכה לשוש למריבה ולטחלוקת, אבל רחוב זה הוא עורק חשוב...

כפתרון סופי כבר? ז'

שלמה יעקב גרום:
אגודת ישראל

המסטרה היא זרוע של הממשלה, היא מפלגה תפקידה באמונה ובהתאפקות,

ראש הממשלה לוי אשכול:

ואני בטוח שהיו מתקבלים גם אנשים במשך כל אותם שבועות ושואלים את עצמם: מה קורה כאן? היו בודאי תמיהים תמיהה גדולה מאוד על כוח ההתאפקות של הבחורים במסטרה. אתם עכשיו באים בטענות, אם המסטרה אומרת: די, מספיק. ואסרו זאת בכנסת ואמר זאת העם.

אני בטוח ואני גם יודע שישנם אנשים

מבין השוטרים - אני יכול להביא גם מספרים אבל זה לא סופיף לי הרבה - שהיו במחנות ההסגר. אבל בניח שאין, שאלה יהודים ילידי הארץ "סברס", מה זה חשוב.

אני רוצה להגיד לכנסת, שאם ישנה איזו

שהיא הרגשה שהממשלה לא עמדה על משמרו חובתה, - ושאל זאת חבר הכנסת בנטובה - הרי שקודם כל עלינו לזכור שבמשך כל השבועות הללו וגם תחת סטר אבנים, בקבוקים וצנצנות תנובה וכל מה שבא ליד - רחוב זה פתוח למנועה. זה הדבר שהממשלה אמרה שהיא לא תתן למישהו לזרוק אבנים סמרחקים. וגם חבר הכנסת בגין מצטרף לדעה שאולי נחוץ שתהיה וועדה שתבדוק ותברר את עניין זריקת האבנים סמרחקים. אולי, חלילה,

תצטרך להכנסה לפעולות יותר מרחיקות לכת. הרחוב עכשיו פתוח לתנועה.
 הממשלה אמרה שהיא תשמור זאת. ידוע לנו שקיימת וועדה לבדיקת העניין,
 ולא שהממשלה בשבוע שעבר לא דנה לפני שיש חילוקי דעות, אלא משום
 שהוועדה תבדוק אם יש אפשרות סבירה, הגיונית לאורך ימים, אם לקבוע
 מסלול אחר. היה זמן שחשבנו אולי יש שער אחר. גם זאת בדקנו, אבל
 לא נמצא שער אחר. וכל אחד מבין שנבר זה אינו רק בדיכום ולא רק
 בידי הממשלה, ישנה וועדה שבודקת אם אפשרי, ולמה לי עכשיו להקדים
 ולנסות יש או אין. תוך איזה ימים נראה מה יהיה.

אני רוצה להגיד לכנסת שבעצם המסלול

הזה כבר היה השנה. שאלו מה קרה במשך ארבע שנים. לפני ארבע שנים
 העבירו את המסלול למקום אחר מתוך רצון לא להכנס למריבה ולנסות
 להסנע ממריבות.

אני רוצה להגיד דבר נוסף. מלבד שני

הבלוקים של הבניינים שנמצאים שם, ישנם גם שני מגרשים ריקים או
 חצאי-ריקים שמשם באה ההסתערות. דובר על כך בימים האחרונים,
 ואילו שינוי המסלול היה עוזר, אני אציע לממשלה שתבנה לאורך הכביש,
 לאורך המדרכות תסתום את הפתחים הללו בקירות בסון, כאילו בתים שם
 סגורים.

אני רוצה להגיד דבר נוסף. אם אין

דרך אחרת והממשלה תעמוד על כך שאין דרך אחרת, הרי שתהיה זו דרך
 רבים והיא תשמור עליה, גם אם הדבר ייספך שבועות וחודשים רבים.
 ואני אומר לחבר הכנסת בנטוב ולחברים אחרים: קצת אורך רוח וסבלנות.
 כאשר הדרך פתוחה, המריבות יכולות להמשיך שבועות רבים. אז תהיה
 תגרה פעם אחת יותר חריפה ופעם אחת פחות חריפה. אני סוכן גם בשבת
 זו או בשבתות הקרובות, אם נראה ששני הצדדים, מצד אנשי השכונה
 תהיה הפונה, או אם מישהו יאמר שהמסורה מרגיזה, הרי שאני סוכן
 להיות "רואים ואינם נראים". המסרה היא שרחוב זה יהיה פתוח לכל דיכפין.
 כולכם מבינים שצריך לחשוב כיצד להביא לידי כך שלא תעוף אבן באיזה
 שהוא מקום.

לסגור את שער סנדלבאום.

שלמה יעקב גרום:
 אגודת ישראל

ראש הממשלה ושר הבטחון ל. אשכול: שמעתי זאת. יבוא עליך מה שאתה רוצה שיבוא עליך, אבל את זה לא נקבל. ואני מעלה מחשבה כזו, אם אסנמם באמת זה נוגע לציפור הנפש, ואני אחד מאלה שסוכן להודות שישנם יהודים שענייני שבת נוגעים לציפור נפשם. אני רק לא סבין כיצד הם נותנים לחלל שמים עשרה שבתות, בזמן שסמירת שבת אחת על ידי ישראל היתה סביאה את הגאולה. יידוי האבנים בא משכונה דתית בה אנשים, נשים וטף - כל אלה הילדים בני עשרים וחמש - שלושים...

זה לא נכון.

יצחק מאיר לוי:
 אגודת ישראל

ראש הממשלה ושר הבטחון ל. אשכול: יש לי צילומים.

זה יכול היה להיות בשבת הראשונה.

יצחק מאיר לוי:
 אגודת ישראל

ראש הממשלה ושר הבטחון ל. אשכול: אם יש צורך, אני אראה לך.

זה יכול להיות אחרת.

יצחק מאיר לוי:
 אגודת ישראל

ראש הממשלה ושר הבטחון ל. אשכול: זה רק לא יכול להיות שמה שחבר-הכנסת לורנץ דיבר עם זה ועם זה, ולא

התרשמתי שהוא דיבר גם עם גברים שהיו עסוקים בזריקת אבנים. אני אומר שישנם דוקומנטים רציניים של המסורה בשעת מעשה, של אנשים שהם קצת יותר סורסים מהדוכן הזה, כל ילדי הענק הללו שמתפתחים בשכונה הזו. אבל תרשו לי להסמיע פה רעיון.

המשך דבריו - רב

ישיבה רפ"ח - 30.10.63
תשובה להצעות לסדר-היום
מס' 522, 523, 526, 546,
ל. אשכול

אני רוצה להסמיע רעיון שיענה אולי

למי שאמר שהמטלה צריכה להיות מוכנה. יש אנשים שבשבילם זה צורך נפשי אם כי הם יכולים לשבת בבתייהם. אנשים כאלה מבליים זמן רב בבתי-כנסת, בישיבות, בעונג שבת. אבל נניח שזה יוצא מעומק הנפש ולא מעקשנות ופוליטיקניות קלה וקלוקלת. אני מעלה רעיון לגבי אנשים אלה, וקרו כבר דברים כאלה בעולם. מדובר בכ-300-250 נפש אשר מהם גרים לעתים מספר נפשות בחדר אחד. בשכונה זו יש מגרשים ריקים - אני אומר זאת לפי שעה על דעת עצמי. דבר זה צריך לעלות כסף, וכבר קרה שאנשים עקרו מסקום למקום. יעברו אותם אנשים מאותה שכונה, וזה יהיה אחד הפתרונות לעתיד. יש לנו אנשים דתיים, ויהיו לנו אנשים דתיים, והלואי ויבואו בסאות אלפים. גם אותם דתיים כפי שהם חושבים עצמם לדתיים. אני בכלל אינני מקבל את החלוקה הזאת של אורטודוקסים ולא אורטודוקסים. אינני יודע מי נתן את החותמת לקבוע על האחד התי והאחר שאיננו דתי. אם יש שם ריכוז גדול של אנשים מסוג זה, יעזבו את הרחוב הזה אשר רק בחלקו שייך להם. הדבר הזה יכול לעלות מאות אלפי לירות, ויעלה בדעתי רעיון זה. קרה כבר דבר כזה בהיסטוריה הקדומה שלנו. אתם זוכרים את הריב - אסנם על דבר אחר - בין אברהם ולוט, והוא אמר לו: מדוע תהיה מריבה בינינו, הלוא אנשים אחים אנחנו. אני טוען: הלוא אנשים אחים אנחנו. אזי פיקוח הנפש מתייחס לשני הצדדים. החשיבות הזאת מתייחסת לשני הצדדים. יימינו וישטאלו. ישטאלו, והרחוב הזה ישאר כפי שישאר. אני מיעץ לכם היטב לחשוב על זה. ואל תקפצו בקריאות של - אבקואציה; אנשים גרים במסך דורות במקום. יש קדושה מיוחדת החופפת על הצד הזה של הרחוב? אין. זאת לא העיר העתיקה; זה לא דבר מיוחד במינו, ובזאת אפשר לסיים את הפרשה. זו גם לא

ישיבה רפ"ח - 30.10.63
תשובה להצעות לסדר-היום
מס' 546, 532, 526, 523, 522
ל. אשכול

רב/תז

שאלה של פרנסה. התענינתי. אין חנויות שם. גם אם יש חנויות
הרי הן סגורות בשבת. ואשר ל"סלמס" בהם גרים סאות בשנים,
אפשר עוד למצוא בן-עדן כסוהם בתוככי השכונה הזאת בבנינים חדשים.

נאמר לי אתמול שהעיריה רוצה לפנות
במודעה כי אנשים מתבקשים לא לנסוע ברחוב זה בשבת. היא רוצה
להוציא שלטים. יעשו כן. אבל מי שירצה לנסוע - יסע. מי שלא
ירצה - לא יסע. התנועה שאנחנו מעונינים בה - תמשיך. מי שירצה
לנסוע - יקבל הגנה סאתנו. ניאבק על זה. אם אני מקבל הודעה
ספאחר ויידו אבנים ברופא קופת-חולים שנכנס לשם בשבת, הנהלת קופת
חולים החליטה שאף אחד סרופאיה לא יסע לשם בשבת, גם אם שוועת החולים
בסקום תבקעלשטים, אינני יכול לקבל זאת.

אני איפוא אומר כי אלה הם הדברים, ואני
סמח כי כיוונו לדעת רבים וגדולים. אין אנחנו להוטים אחר סריבות.
חבר הכנסת סנה חושב כי סוטב היה פעם אחת לצאת בסלחמה גדולה עם
כל סה שצריך כדי להפריד ולהבדיל את המדינה סהדת. בניה שברוב
דעות החלטנו שאנו ספרידים את המדינה סהדת, ושם גרים אנשים אשר
יגידו: כאן בשבת לא יסע איש. לא נזדקק אז לסטרה? אנפנף אז תק
בקונסטוטוציה? ויש לי הסכמה, נזאת על דעת הקואליציה עם תרי הכנסת
יצחק מאיר לוין וחיים סשה שפירא, על חופש סצפון וחופש הדת. סה
עוד אראה להם? את הסכם בין חבר הכנסת לורנץ ובינך? יהיה אותו
דבר. אתה צריך היית להתחיל בחשבון הגדול עם הסטשלה, ולכן טענת
סה שטענת, אבל אנחנו היום סדברים על הענין הזה של שבת והרחוב הזה.

נצטרך עוד הרבה פעמים לדבר.

משה סנה:
סק

ישיבה רפ"ח - 30.10.63
תשובה להצעות לסדר-היום
מס' 522, 523, 526, 532, 546,
ל. אשכול

רב/תז

ראש הממשלה ל. אשכול: אני בטוח בכך. אין דבר. אלה הם החיים.

נדבר הרבה פעמים. אני בעד הסך

הדיאלוג הזה אבל ללא יידוי אבנים, ושהשטרנים יחייכו לכל עובר
ושב. אבל אם יהיה מה שיהיה, תגיד מה שתגידו, את חסאי אני
סזכיר, אם הדבר יהיה תלוי בי, אייעץ למסטרה למלא את תפקידה,
כי הממשלה סומכת על המסטרה, ואם יש צורך ויהיה צורך, תשתמש גם
בכוח. רציתי גם את זאת לומר. האמת היא כי כיהודים בארץ לא
התרגלנו לכך שיכול להיות סקרה ששטר יהודי מכה יהודי. אגלה
לכם סוד, גם המסטרה לא התרגלה לכך. גם לה קשה מאוד המלאכה הזאת.
סימן לכך - 12 השבתות שעברו. לצערי הרב צריך אולי להתרגל לזה
ששטר יהודי מכה יהודי עברייני. אין סנוס מזה.

לסיום ברצוני לומר כי אין כל מקום לדאגה.

שמעתי את כל הנפה של הדברים שנאסרו כאן, ואין כל מקום לדאגה.
את עמדתה של הממשלה אמרתי. אם לא קיימנו דיון הרגלי זה מסוים.
שחייכינו לתוצאות/הוועדה, המיוחדת. הלנואי ומיתן לנו פתח לפתרון.
כי אם יקרה בפעם השלישית, יש מקום לפקפק אם יימצא פתרון. הלוואי
ויימצא. ואל תדחקו את הקץ. סבלנות ואורך-רוח. בינתיים הרחוב
פתוח לתנועה.

עתה לעצם ההצעות שהועלו כאן. אני עצמי

אינני בטוח אם דרושים כבר עכשיו בירורים נוספים. אם בכל זאת
אתם רוצים להעביר זאת לוועדה - ושמעתי שחבר הכנסת בגין אמר כי אם
תוצע הצעה כזאת יתמוך בה - יועבר העניין הזה לוועדה. לוועדת
הפנים כנראה. אני רוצה בזאת לומר כי סובץ מאליו שאין זה אוסר
כי במשהו כובל הדבר את ידי הממשלה. הכנסת גם לא רוצה בזה.
להיפך. הכנסת מעודדת את הממשלה לפעול והממשלה עושה מה שעושה.

ישיבה רפ"ח - 30.10.63
תשובה להצעות לסדר-היום
מס' 522, 523, 526, 532, 546,
ל. אשכול

רב/תז

קיימת ועדה והיא מטפלת בעניין, הממשלה עומדת על הסמכה. אמרתי
שהעמדתנו. אמרתי על מה ניאבק, ואל תדחקו את הקץ בזאת שתשאלו -
איפה הממשלה. אם יימסך המצב, אין סנוס אלא תשובה והגבה - לעתים
כואבת.

היו"ר י. ישעיהו:
רצוני לשאול את הסציעים אם הם מסכימים
להעביר את כל הנושאים לוועדת הפנים.
אם אין התנגדות אבקש להצביע סי בעד העברת ההצעות לוועדת הפנים.

אמה תלמי:
מס' 5
יש להעמיד להצבעה תחילה את ההצעה סי
בעד דיון בכנסת.

המסך - אד.

היו"ר י. ישעיהו: יש שתי הצעות - לקיים דיון בסליאה
על ההצעות לסדר היום; להעביר את
ההצעות לסדר היום לוועדה. אני מעמיד להצבעה את ההצעות זו מול
זו.

ה צ ב ע ה

ההצעה להעביר את ההצעות לסדר היום לוועדה - בתקבלה

הודעה אישית של שר הדתות

(בקשר עם הדיון על הצעה לסדר היום מס' 546)

היו"ר י. ישעיהו: הודעה אישית לשר הדתות.

שר הדתות ז. ורהפטיג: אדוני היו"ר, כנסת נכבדה.

חבר הכנסת רוזן הזכיר בדבריו את שמי.
אני מוצא לנכון לומר לו, שלא לשם ביקור חולים הלכתי לרחוב שבטי-
ישראל. אולי חייב אני לפי ההלכה לעשות כן, ואולי עוד אעשה זאת,
ואז כסובן אבקר כל חולה ופצוע שהקב"ה ישלח להם רפואה שלמה.
הלכתי למקום האירועים כדי לראות בסו
עיני וללמוד על המקום מה אירע שם. ראשית דרכי הייתה לבנין משרד
החינוך כדי לראות חוצאות ההתפרעויות שם. לאחר מכן סמתי פעמי
לבתי ההונגרים כדי לראות בדירות מה קרה שם.
על כן אני מצטער על הערתו של חבר-הכנסת
פ. רוזן בנדון ועל הרמזים הכלולים בהערותו זו.

אחריו ש. לורנץ - אד

הודעה אישית של חבר-הכנסת לורנץ

(בקשר עם הדיון על הצעה לסדר היום סס' 549)

הודעה אישית לחבר-הכנסת לורנץ.

היו"ר י. ישעיהו:

אדוני היו"ר, כנסת נכבדה.

שלמה לורנץ:
אג"י

חבר הכנסת בגין שם בפי כאילו הייתי סכנה

את מעשיהם של אנשי המחתרת כ"התפרעות". להד"ם. כנראה שאזניו של
חבר-הכנסת בגין הטעו אותו. וגם על כגון זה נאמר: "חכמים הזהרו
נדבריהם", כל-שכן בתגובותיהם החריפות.

אחריו ס. מנין-אד

הודעה אישית של חבר-הכנסת בגין

(בקשר עם הריון על הצעה לסדר היום מספר 549)

הודעה אישית לחבר-הכנסת בגין.

היו"ר י. ישעיהו:

אדוני היו"ר, כנסת נכבדה.

מנחם בגין:
תנועת החרות

אם חבר-הכנסת לורנץ קובע שהוא בספרו

על ימי סלחמת השחרור של המחנה לא השתמש במלה "התפרעות",

הרי אני סודה בטעותי. אני קובע שכך שמעתי. הוא יודע סנסיונו

שלפעמים במלים "התגרות" ו"התפרעות" יש טעות שמיעה.

אני שמח שהוא ספר את הודעתו כפי שפסר

אותו פעל במת הכנסת.

הישיבה הנאה של הכנסת ניום ב' הנא

היו"ר י. ישעיהו:

בשעה 16.00.

ישיבה זו בעולה.

(הישיבה נועלה בשעה 13.20)

<u>ע מ ו ד י ם</u>	<u>ה ת ר ו כ ן</u>	<u>ה נ נ א ם</u>
1	דברי פתיחה	היו"ר י. ישעיהו
2 - 3	שאלתה מס' 1535,	שאלות ותשובות
4 - 9	הצעות לסדר היום - הצעה מס' 522 להנחת חופש המצפון (הצעת חה"כ שם-טוב)	ר. שם-טוב
10 - 15	הצעה לסדר היום מס' 523 - התגרות בשכונות החרדיות בירושלים (הצעת חבר-הכנסת י. כץ)	י. כץ
16 - 21	הצעה לסדר היום מס' 526 - התנהגות המשטרה עם המפגינים על קדושת השבת (הצעת חה"כ ש. לורנץ)	ש. לורנץ
22 - 28	הצעה לסדר היום מס' 532 - הנסחת חופש המצפון ומניעת אלימות על רקע דתי (הצעת חבר-הכנסת סנה)	ס. סנה
29 - 38	הצעה לסדר היום מס' 546 - הפרת הסדר ומעשי האלימות המתחוללים בשבתות בעיר הבירה (הצעת חה"כ רוזן)	פ. רוזן
39 - 46	הצעות לסדר היום מס' 549 - המאורעות החמורים בירושלים (הצעת חה"כ בנין)	ס. בנין
47 - 65	תשובה להצעות לסדר היום	ראש הממשל ל. אשכול
66 -	ההצעה להעביר את ההצעות לסדר היום <u>נ ת ק ב ל ה</u>	הצבעה
66 -	הודעה אישית (להצעה מס' 549)	שר הדתות ז. ורהפטיג
67 -	" (להצעה מס' 549)	ש. לורנץ
68 - 70	" (להצעה מס' 549)	ס. בנין

XXXXX
XXX
X